

Landbruks- Og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
17/200051/MAVO

Dato:
25.09.2017

Høringssvar på endringer i reglene om nydyrking - forbud mot nydyrking av myr

Vedlagt sendes høringssvar fra Bærum kommune på forslag til endringer i reglene om nydyrking – forbud mot nydyrking av myr.

Med hilsen

Eilev Gunleiksrud
avd.leder

Mary Tønder Vold
jordbrukssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ikke signatur

Vedlegg:

Høring: Endringer i reglene om nydyrking - forbud mot nydyrking av myr

3703878

Dato: 05.09.2017 Arkivkode: Bilag nr: Arkivsak ID: 17/22876 J.post ID: 17/180731
Saksansvarlig: Mary Tønder Vold
Saksbehandler: Mary Tønder Vold

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur	14.09.2017	072/17

Høring: Endringer i reglene om nydyrking - forbud mot nydyrking av myr

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-14.09.2017- 072/17

Vedtak:

Bærum kommune har ingen merknader til de foreslåtte lov- og forskriftsendringene.

Rådmannens forslag til vedtak:

Bærum kommune har ingen merknader til de foreslåtte lov- og forskriftsendringene.

SAKEN I KORTE TREKK

Landbruks- og matdepartementet foreslår en endring i lov om jord, samt i forskrift om nydyrking. Endringene i jordloven innebærer at hjemmelsgrunnlaget for å kunne gi forskrift om nydyrking utvides til også å omfatte hensynet til klima. Endringene i nydyrkingsforskriften går i hovedsak ut på at det innføres et forbud mot nydyrking av myr med utgangspunkt i klimahensyn. Det foreslås også adgang til å kunne dispensere fra forbudet i særlige tilfeller.

Tidligere behandling

Ingen tidligere behandling.

Formål og bakgrunn

FNs klimakonvensjon utgjør rammeverket for internasjonalt klimasamarbeid. Som partsland er Norge forpliktet til å rapportere nasjonale klimagassutslipp, som blant annet innebærer at tap og opptak av CO₂ som estimeres for myr og mineraljord inngår i utslippsregnskapet. I mars 2015 sluttet Stortinget seg til regjeringens forslag om at Norge skal påta seg en betinget forpliktelse om minst 40 % utslippsreduksjoner i 2030 sammenlignet med 1990.

Stortinget har derfor gjennom budsjettforhandlingene for 2017 bedt regjeringen fremme forslag om forbud mot nydyrking av myr. I innstillingen til budsjettet, foreslo et flertall i næringskomiteen at regjeringen "...fremmer forslag om forbud mot nydyrking av myr i løpet av 2017."

Redegjørelse

All nydyrking frigjør klimagasser som følge av at dypereliggende jordmasser eksponeres for luft. Omfanget av utslippet av klimagasser avhenger imidlertid av hvilken type areal som nydyrkes og nydyrkingsmetoden som brukes. Dyrking av myrarealer innebærer relativt store utslipp av klimagasser sammenlignet med andre arealer.

Nydyrking bidrar til å opprettholde omfanget av produksjonsarealene. Hvert år skjer det omdisponering av produksjonsareal i landbruket til andre formål. Nydyrking bidrar til å kompensere for at jordbruksarealer omdisponeres eller går ut av drift.

Tilgangen til egnede nydyrkingsarealer er begrenset. I Norge er det om lag 12 mill. dekar dyrkbar jord som kan brukes til nydyrking. Dette tilsvarer ca 3,7 % av Norges landareal. Det tar lang tid å omdanne dyrkbar jord til produktivt areal, og store deler av de potensielle nydyrkingsarealene har lav produksjonsevne. Om lag 35 % av det samlede arealet består av myr, og rundt 73 % er i klimasoner som ikke er egnet for kornproduksjon.

Nibio har utarbeidet tall som viser at det i perioden 2007 – 2015 i gjennomsnitt ble nydyrket ca 16 000 dekar årlig. Arealet med myr og annen torvmark som ble nydyrket i den samme perioden, var om lag 2600 dekar årlig. Det vil si at 16 % av det totale nydyrkingsarealet i denne perioden har skjedd på myrarealer.

De siste årene har det vært en økning i antallet søknader om nydyrking. I følge tall fra SSB var det i 2011 registrert 632 søknader på landsbasis, mens det i 2016 hadde økt til 964 søknader.

I forkant av denne høringen, bad Landbruks- og matdepartementet Nibio om å lage en utredning om nydyrking av jord. I utredningen kommer det frem at dyrket myr hovedsakelig brukes til gressproduksjon, siden det ikke er egnet til å dyrke korn på disse arealene. Mindre arealer brukes til potet og rotvekster. Det kommer også frem i utredningen at det forventes å bli mindre behov for gressareal til melkeproduksjon i årene fremover, siden det forventes redusert forbruk av melk.

Utredningen viser at det kun er et fåtall kommuner som vil bli berørt av en slik restriksjon. Det er næringsdrivende i 12 kommuner som vil bli berørt av et generelt forbud mot nydyrking av myr, mens næringsdrivende i ni kommuner vil bli berørt av et forbud mot nydyrking av myr dypere enn en meter (dyp myr). Det er kommuner i Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og Møre og Romsdalsom blir berørt. Bærum vil altså ikke bli berørt av en slik endring.

De ulike reguleringsforslagene vil alle bidra til en reduksjon av klimagassutslipp. Utredningen viser at innføring av et generelt forbud mot nydyrking av myr antas å gi en utslippsreduksjon på mellom 205 000 – 615 000 CO₂-ekvivalenter i 2050. Innføring av et forbud mot nydyrking av myr dypere enn 1 meter vil gi en utslippsreduksjon på mellom 150 - 450 000 CO₂-ekvivalenter i 2050. Det pekes også på at det er stor usikkerhet med disse tallene, grunnet få målinger og store variasjoner. Dette viser uansett at et generelt forbud vil ha en vesentlig større klimagevinst sammenlignet med et forbud som kun gjelder dyp myr. Nibio har også tatt høyde for at et begrenset forbud som kun gjelder dyp myr, vil kunne føre til at grunnmyr nydyrkes i større omfang, noe som igjen vil svekke klimaeffekten.

Utredningen legger til grunn at et forbud mot nydyrking av myr vil gi en samfunnsøkonomisk gevinst

på ca kr 500 per dekar/år for de arealene som ellers ville blitt dyrket. Det må sies at det er stor usikkerhet knyttet til disse tallene.

Utredningen konkluderer med at restriksjoner for nydyrking av myr i liten grad vil begrense mulighetene for matproduksjon i Norge. For enkelte bruk kan et forbud ifølge utredningen gi inntektstap dersom det ikke gis dispensasjoner.

Definisjoner:

- Med myr menes arealer med myrvegetasjon og minst 30 cm tykt torvlag.
- Med nydyrking menes fulldyrking og overflatedyrking av jord. Gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unyttet i over 30 år regnes også som nydyrking.
- Dypmyr vil si myr dypere enn en meter.

Prosess/medvirkning internt og eksternt

Saken har vært diskutert internt på landbrukskontoret i Bærum kommune.

Organisatoriske og økonomiske konsekvenser av beslutningene

Beslutningen vil ikke påvirke Bærum kommune, siden vi i de senere år ikke har hatt noen søking om nydyrking av myr.

Beslutningspunkter

Bærum kommune støtter et generelt forbud mot nydyrking av myr.

Bærum kommune er enig i at det bør være en dispensasjonsadgang til å dyrke myr i særskilte tilfeller.

For øvrig har Bærum kommune ingen merknader til høringen.

Vedlegg:

Tilleggsutredning knyttet til kostnadseffektivitet og klima	3661787
NIBIORapport_Kunnskapsgrunnlag om nydyrking av	3661786
Høringsnotat	3661785
E-post	3661784
Høring - Endringer i reglene om nydyrking - Forbud mot nydyrking av myr	3661783

Behandlingen i møtet 14.09.2017 Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur

Votering:

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-14.09.2017- 072/17:

Vedtak:

Bærum kommune har ingen merknader til de foreslåtte lov- og forskriftsendringene.